

*Sygn. akt VII AGa 1035/18*

## WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

*Dnia 14 lutego 2019 r.*

*Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy w składzie:*

*Przewodniczący: SSA Ewa Zalewska (spr.)*

*Sędziowie: SA Jan Szachułowicz*

*SO del. Tomasz Szczurowski*

*Protokolant: sekr. sądowy Katarzyna Mikiciuk*

*po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2019 r. w Warszawie*

*na rozprawie*

*sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w W.*

*przeciwko (...) sp. z o.o. w W.*

*o zapłatę*

*na skutek apelacji obu stron*

*od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie*

*z dnia 15 lutego 2017 r., sygn. akt XX GC 893/13*

**I. uchyla zaskarżony wyrok w punkcie drugim oraz trzecim i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego;**

**II. oddala apelację pozwanego.**

*Sygn. akt VII AGa 1035/18*

## UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 21 sierpnia 2013 r. (...) spółka z o.o. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) spółki z o.o. w W. kwoty 790 034,58 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podała, że strony będące przedsiębiorcami oraz działające w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej w dniu 14 grudnia 2009 r. zawarły umowę usług doradztwa europejskiego - umowę zlecenia. W dniu jej zawarcia powód występował pod firmą w (...) spółka z o.o. w W.. Przedmiotem umowy było świadczenie usług doradczych w zakresie ubiegania się przez pozwanego o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 9.4 program operacyjny infrastruktura i środowisko, w związku z planowanym przez pozwanego projektem inwestycyjnym dotyczącym farm wiatrowych. W związku z zawartą umową powód m.in. sporządził wniosek o dofinansowanie w ramach programu operacyjnego infrastruktura i środowisko dla projektu, którego realizację planował pozwany. Przygotowany przez powoda wniosek został zaakceptowany przez pozwanego, a następnie przez

instytucje oceniające w ramach wyżej wymienionego programu. Wnioskowane wsparcie określone finalnie zostało na kwotę 39 998 958 zł. W wyniku usług świadczonych przez powoda pozwany otrzymał dofinansowanie. Pierwotnie dofinansowanie zostało przyznane pozwanemu w kwocie 1 535 706,34 zł, na co wskazuje pismo Ministerstwa Gospodarki Departamentu Funduszy Europejskich z dnia 30 lipca 2012 r. adresowane do pozwanego. Przyznane wsparcie finansowe oraz wysoka ocena, jaką uzyskał wniosek pozwanego przygotowany przez powoda potwierdził zdaniem powoda fakt wykonania przez niego usług na rzecz pozwanego zgodnie z umową.

Powódka wskazała, że strony ustaliły w § 3 ust. 1 umowy wynagrodzenie należne C. T. z tytułu usług świadczonych na rzecz (...) K. w wysokości 2,5% od przyznanego wsparcia finansowego. Strony zastrzegły, że wynagrodzenie będzie płatne transzami. Zgodnie z § 3 ust. 3 pkt 1 pierwsza transza określana jako 20% kwoty przyznanego wynagrodzenia miała być płatna w terminie 14 dni od momentu przyznania wsparcia finansowego. Moment przyznania wsparcia finansowego został zdefiniowany przez strony jako dzień opublikowania przez właściwą instytucję na jej stronie internetowej listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia w § 1 pkt 3 umowy.

W dniu 27 września 2012 r., stosownie do § 3 ust. 3 pkt 1 umowy, powód wystawił fakturę VAT nr (...) o wartości 7 878 zł 53 gr netto (9 444 zł 59 gr brutto) to jest kwotą stanowiącą 20% od 2,5% dofinansowania przyznanego pozwanemu w kwocie 1 535 703 zł 34 gr. Pozwany nie kwestionował zasadności wystawienia faktury, a także sposobu wyliczenia wynagrodzenia należnego powodowi. W dniu 30 listopada 2012 r. pozwany uregulował w całości kwotę wynikającą z powyższej faktury. Zdaniem powoda z powyższej okoliczności jednoznacznie wynika, iż pozwany nie tylko nie kwestionował faktu obowiązywania, wykonania usług doradczych przez powoda zgodnie z umową, ale też uznał wymagalność wynagrodzenia należnego powodowi za te usługi.

Wskutek alokacji nowych środków finansowych w ramach programu, kwota przyznanego pozwanemu dofinansowania została zwiększona z kwoty 1 535 706,34 zł do 32 850 553,23 zł. Fakt zwiększenia kwoty wsparcia finansowego przyznanego pozwanemu został ogłoszony do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki. Powód wywodził, że zwiększenie podstawy do wyliczenia wynagrodzenia należnego powodowi, obliczone stosownie do § 3 ust. 3 pkt 1 umowy, zobligowało powoda do wystawienia w dniu 16 maja 2013 r. korygującej faktury VAT nr (...) na kwotę 163 252,77 zł netto to jest 200 800,91 zł brutto jako kwotą stanowiącą 20% od 2,5% dofinansowania przyznanego pozwanemu w kwocie 32 850 553,23 zł. Faktura została wysłana do pozwanego w dniu 16 maja 2013 roku. Pozwany nie uregulował należności wynikającej z tej faktury. Powód wywodził, że strony, stosownie do § 3 ust. 3 pkt 3 umowy ustaliły, że termin płatności kolejnej transzy wynagrodzenia nastąpi w terminie 14 dni od momentu wpływu na rachunek pozwanego pierwszej części wsparcia, jednak nie później niż do 30 czerwca 2011 roku. W związku z upływem terminu określonego w umowie, powód w dniu 16 maja 2013 r. wystawił fakturę nr (...) na kwotę 367 318,72 zł netto tj. 451 802,03 zł brutto, co stanowi 45% od 2,5% dofinansowania przyznanego pozwanemu w kwocie 32 850 553,23 zł. Należność wynikająca z powyższej faktury nie została przez pozwanego uregulowana.

W wyniku ponownego zwiększenia alokacji środków finansowych w ramach programu, wsparcie udzielone pozwanemu zostało zwiększone z 32 850 553,23 zł do kwoty 39 998 958 zł, tj. objęło całą kwotę wnioskowanego dofinansowania. Fakt zwiększenia kwoty wsparcia finansowego przyznanego pozwanemu został ogłoszony do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki. W związku ze zwiększeniem podstawy do wyliczenia wynagrodzenia powód wystawił faktury korygujące VAT :

- nr (...) z dnia 18 czerwca 2013 r. na kwotę 199 994,79 zł netto to jest 245 993,59 zł brutto, co stanowi 20% od 2,5% dofinansowania przyznanego pozwanemu w kwocie 39 998 958 zł w oparciu § 3 ust. 1 pkt 1 umowy,

- nr (...) na kwotę 449 988,28 zł netto to jest 553 485,58 zł brutto, co stanowi 45% od 2,5% dofinansowania przyznanego pozwanemu w kwocie 39 998 958 zł w oparciu o § 3 ust. 1 pkt 3 umowy. Należności wynikających z powyższych faktur pozwany nie uregulował.

Zdaniem powoda do momentu zwiększenia kwoty przyznanego dofinansowania pozwany nie kwestionował samego faktu świadczenia czy też jakości usług wykonanych przez powoda. Faktura VAT wystawiona na kwotę 9 444 zł 59 gr brutto została przez pozwanego terminowo uregulowana. Wskutek przydzielenia dodatkowych środków w ramach

tego samego wniosku powód wystawił korektę faktur, uwzględniając powiększoną podstawę do wyliczenia należnego mu wynagrodzenia.

Powód wskazał, że stosownie do § 3 ust. 3 pkt 2 umowy strony określiły termin płatności kolejnej transzy wynagrodzenia należnego powodowi, stanowiącej 35% całości wynagrodzenia określonego zgodnie z umową, jako 14 dni od dnia zawarcia przez pozwanego umowy z Ministerstwem Gospodarki o dofinansowanie inwestycji, ponieważ powyższy warunek nie został spełniony powód nie żądał zapłaty tej części wynagrodzenia.

W odpowiedzi na pozew (k. 156) pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów pełnomocnictwa wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego stanowiska procesowego pozwany podniósł, że brak jest podstaw do żądania przez powoda zapłaty wynagrodzenia dochodzonego pozwem. Wskazał, że w wyniku świadczonych przez powoda usług nie otrzymał dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 9.4 program operacyjny infrastruktura i środowisko, tym samym nie jest zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda wynagrodzenia dochodzonego pozwem. Pozwany podniósł, iż pismem z dnia 22 lipca 2013 r. został poinformowany przez Ministerstwo Gospodarki, iż instytucja pośrednicząca - Ministerstwo Gospodarki, podjęła decyzję o odrzuceniu wniosku o dofinansowanie złożonego przez pozwanego na etapie ponownej oceny merytorycznej drugiego stopnia. Tym samym wyczerpany został tryb procedowania w ramach prowadzonego programu, co oznacza, iż wniosek pozwanego został ostatecznie rozpatrzony negatywnie, a o powyższym powód został poinformowany przez pozwanego pismem z dnia 13 sierpnia 2013 r. Pozwany przyznał fakt zawarcia z powodem umowy z dnia 14 grudnia 2009 r. i jednocześnie stwierdził, że pozwany nie wykonał umowy w całości, bowiem nie uzyskał dofinansowania dla planowanej inwestycji. Wskazał, iż umowa stron zakładała realizację przedmiotu umowy w 3 zasadniczych etapach, w ramach których powód miał świadczyć na rzecz pozwanego usługi określone w § 2 ust. 2 pkt od 1 do 3 umowy, przy czym pierwszy etap obejmował m. in. czynności związane z przygotowaniem wniosku o dofinansowanie oraz jego złożenie i zakończeniem pierwszego etapu realizacji przedmiotu umowy był dzień opublikowania listy rankingowej projektów. Przyjętemu przez stronę podziałowi na poszczególne etapy realizacji przedmiotu umowy odpowiadał rodzaj wynagrodzenia powoda oraz sposób jego wypłaty. Strony postanowiły, iż wynagrodzenie powoda stanowiło wynagrodzenie za sukces, a jego wypłata miała nastąpić pod warunkiem pozytywnego zakończenia danego etapu realizacji przedmiotu umowy.

Pozwany podkreślił, że zgodnie z § 3 ust. 1 umowy wynagrodzenie powoda zostało określone jako wynagrodzenie od sukcesu. Stanowić miało 2,5% kwoty przyznanego wsparcia finansowego. Strony zdefiniowały wsparcie finansowe jako pomoc publiczną uzyskaną w formie dotacji z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, a z regulaminu konkursu w ramach programu Operacyjnego infrastruktura i środowisko 2007 - 2013 wynika jednoznacznie, iż dofinansowanie na realizację projektów przyznawane jest na podstawie umowy o dofinansowanie, która określa wysokość dotacji. Zdaniem pozwanego, skoro pozwany nie uzyskał dofinansowania na realizację projektu, to nie został osiągnięty cel zawartej umowy, będący jednocześnie warunkiem zapłaty umówionego wynagrodzenia, a w konsekwencji powodowi nie należy się wynagrodzenie za sukces, którego w tym przypadku nie osiągnięto. Ponadto, jeżeli to umowa o dofinansowanie określała wysokość ostatecznie przyznanej kwoty dotacji, to brak było w ogóle podstawy do obliczenia wysokości ewentualnego wynagrodzenia powoda, skoro umowa o dofinansowanie nigdy nie została podpisana.

Pozwany zaprzeczył, aby zdefiniowany w umowie moment przyznania wsparcia finansowego był równoznaczny z uzyskaniem przez pozwanego dotacji z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Wskazał, że z przyjętej przez strony definicji momentu przyznania wsparcia finansowego bezsprzecznie wynika, że dotyczy ona jedynie kwestii terminu, od którego aktualizują się określone w dalszej części umowy prawa i obowiązki stron. Pozwany podniósł, że zgodnie z intencją stron, moment przyznania wsparcia finansowego oznaczał wyłącznie dzień opublikowania listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia, a nie dzień rzeczywistego uzyskania przez pozwanego wsparcia finansowego.

Wg pozwanego, projekt nigdy nie znalazł się na liście projektów rekomendowanych do uzyskania wsparcia finansowego. Opracowany przez powoda wniosek przeszedł tzw. preselekcję to jest etap oceny formalnej i wstępnej oceny merytorycznej pierwszego stopnia, w wyniku których znalazł się na liście projektów ogłoszonej przez Ministerstwo Gospodarki. Nie była to jednak lista projektów rekomendowanych do dofinansowania zgodnie z postanowieniami powołanego regulaminu. Ostatecznie projekt pozwanego nie uzyskał pozytywnej oceny merytorycznej drugiego stopnia i w konsekwencji nie znalazł się na liście projektów rekomendowanych do dofinansowania.

Zdaniem pozwanego zgodnie z definicją umowy moment uzyskania wsparcia finansowego oznacza dzień publikacji listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia, na której znajduje się projekt spółki jako projekt podstawowy, to jest projekt, dla którego możliwe będzie podpisanie umowy o dofinansowanie pod warunkiem dostarczenia dodatkowych dokumentów. Pozwany stwierdził, że jak wynika dalej z postanowień wyżej wymienionego regulaminu, podpisanie umowy o dofinansowanie możliwe było tylko dla projektów, które znalazły się na liście projektów rekomendowanych do uzyskania wsparcia, to jest projektów, które uzyskały pozytywny wynik w ramach oceny merytorycznej drugiego stopnia.

Pozwany zaprzeczył, aby kwota wynikająca z listy rankingowej opublikowanej na stronie internetowej była kwotą przyznanego wsparcia finansowego. Zdaniem pozwanego, z § 3 wynika, że powodce przysługiwać będzie jednak kwota wynagrodzenia w wysokości określonej w ust. 1. Z kolei ust. 3 mówi jedynie o wysokości i terminach zapłaty poszczególnych rat, na które podzielona została całkowita kwota wynagrodzenia. Kwota wynagrodzenia powoda mogła być więc wypłacona w pełnej wysokości jedynie, gdyby nastąpiło spełnienie wszystkich warunków określonych w punktach 1 i 3, w tym warunku finalnego, jakim jest wpływ na rachunek pozwanego refundacji lub zaliczki. Gdyby strony chciały uzależnić wysokość procentowego wynagrodzenia powoda od kwoty widniejącej na liście projektów, to termin i warunki wypłaty transzy drugiej i trzeciej nie mogłyby być przecież uzależnione od zajścia zdarzeń, które w ogóle mogły nie wystąpić. Nie wystąpienie tych zdarzeń uniemożliwiłoby bowiem wypłatę całkowitej kwoty wynagrodzenia.

Pozwany zaprzeczył temu, aby fakt zapłaty pierwszej z wystawionych faktur można było traktować jako formę uznania roszczeń powoda. Pozwany podniósł, że umowa nie przewiduje także jakiegokolwiek mechanizmu zmiany wysokości wynagrodzenia w przypadku, gdyby lista rankingowa została zmieniona co miało miejsce w przedmiotowej sprawie. Pozwany stwierdził również, iż powód nie był uprawniony do zmiany podstawy wyliczenia wysokości wynagrodzenia objętego pierwszą transzą, to jest ustalonego w § 3 ust. 3 pkt 1, umowa bowiem nie przewidywała żadnego mechanizmu zmiany wynagrodzenia, to jest podwyższenia lub obniżenia na wypadek zmiany wysokości dofinansowania rekomendowanego dla projektu pozwanego. Zdaniem pozwanego, skoro powód wystawił w dniu 27 września 2012 r. fakturę nr (...) na pierwszą transzę wynagrodzenia, to uznał, iż data pierwszego ogłoszenia listy rankingowej była momentem przyznania wsparcia finansowego, który kończył pierwszy etap realizacji przedmiotu umowy. Zdaniem pozwanego brak jest zatem podstaw prawnych do zwiększenia wysokości wynagrodzenia należnego powodowi w ramach pierwszej transzy. Nie ma również żadnych podstaw do przyjęcia, że to akurat kwota najwyższa przypisana do projektu miałyby być podstawą do wyliczenia należnego wynagrodzenia. Ponadto w związku z zapłatą należności objętej fakturą nr (...) pozwany spełnił świadczenie wzajemne, wskutek czego jego zobowiązanie wobec powoda wygasło.

Pozwany zaprzeczył również, aby powodowi przysługiwało roszczenie o zapłatę wynagrodzenia objętego trzecią transzą to jest ustalonego w § 3 ust. 3 pkt 3 umowy, skoro bezspornym jest, iż umowa o dofinansowanie nie została podpisana przez pozwanego, to z braku spełnienia warunku w postaci zawarcia umowy o dofinansowanie nie został również spełniony warunek uzasadniający ewentualną wypłatę wynagrodzenia objętego trzecią transzą, to jest wpływ części środków w postaci refundacji lub zaliczki na rachunek bankowy pozwanego. Pozwany podniósł, iż byłby sprzeczny z intencją stron umowy pogląd, w świetle, którego upływ terminu 30 czerwca 2011 r. stanowi samodzielną przesłankę uzasadniającą żądanie zapłaty trzeciej transzy wynagrodzenia.

Pozwany wywodził, że podany przez strony termin był wyłącznie terminem instrukcyjnym, który zakładał, że część dotacji zostanie wpłacona na rachunek bankowy pozwanego najpóźniej w terminie do dnia 30 czerwca 2011 r. Pozwany zaprzeczył, aby roszczenie powoda o zapłatę trzeciej transzy wynagrodzenia stało się wymagalne wyłącznie na tej podstawie, że upłynął termin 30 czerwca 2011 r., bez konieczności spełnienia warunku w postaci wpływu środków na rachunek pozwanego. Przeczyłoby to istocie wynagrodzenia za sukces jak również celowi umowy. Intencją stron było by wypłata wynagrodzenia odpowiadała przyjętym przez strony etapom realizacji przedmiotu umowy. Etap trzeci obejmował okres od momentu podpisania umowy o dofinansowanie, do wpływu na rachunek pozwanego pierwszej części przyznanego wsparcia finansowego. Skoro trzeci etap nie został zrealizowany przez powoda, roszczenie o zapłatę wynagrodzenia jest bezpodstawne.

Pozwany podniósł również zarzut przedawnienia wynagrodzenia objętego trzecią transzą. Powołał się na dyspozycję art. 751 pkt 1 k.c. i art. 750 k.c.. Zdaniem pozwanego skoro wypłata trzeciej transzy miała nastąpić nie później niż w dniu 30 czerwca 2011 r. to oznacza, że wynagrodzenie w tej części stało się wymagalne z dniem 1 lipca 2011 r. Skoro tak, to roszczenie uległo przedawnieniu z upływem lat 2, czyli z dniem 2 lipca 2013r. Zdaniem pozwanego, bez znaczenia dla wymagalności roszczenia pozostawało to kiedy powód wystawił fakturę VAT obejmującą trzecią transzę wynagrodzenia.

Pozwany podniósł również zarzut niewykonania w całości zobowiązania przez powoda. Wskazał na postanowienia § 2 ust. 2 pkt 3 i 4 umowy i zaprzeczył, aby powód wykonał obowiązki określone w tych postanowieniach umowy. Pozwany podniósł również zarzut nienależytego wykonania umowy i wskazał, że wszystko to w konsekwencji skutkowało odrzuceniem wniosku o dofinansowanie. Stwierdził, że podstawową przesłanką stanowiącą przyczynę odrzucenia wniosku pozwanego, zgodnie z treścią pisma Ministerstwa Gospodarki z 22 lipca 2013 r. było niewykazanie występowania tzw. efektu zachęty to jest brak wykazania, że bez udzielenia dofinansowania projekt mógłby nie zostać zrealizowany w ogóle albo zrealizowany byłby w ograniczonym zakresie albo brak dotacji mógłby spowodować znaczne opóźnienia w realizacji projektu. Pozwany argumentował, że powód od początku miał świadomość harmonogramu realizacji inwestycji oraz musiał lub co najmniej powinien był przewidywać, iż przy założonym harmonogramie nie ma szans na wykazanie wystąpienia efektu zachęty, a co za tym idzie uzyskanie dofinansowania. Pozwany wskazał, że na powodzie spoczywał obowiązek takiego określenia kształtu projektu, w tym harmonogramu jego realizacji, by pozwany spełniał podstawowe warunki do uzyskania dofinansowania. Zdaniem pozwanego to na powodzie ciąży odpowiedzialność za niepowodzenie wniosku o dofinansowanie złożonego przez pozwanego, a skoro powód nienależycie wykonał część swoich zobowiązań, to tym bardziej nie może żądać wynagrodzenia określonego w § 3.

Pismem z dnia 21 października 2013 r. (k. 246) powód zmienił powództwo w ten sposób, że wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1 220 523 zł 30 gr wraz ustawowymi odsetkami od tej kwoty liczonymi od 4 października 2013 roku do dnia zapłaty, na którą składają się następujące należności: kwota 236 549 zł tytułem faktury korygującej nr (...) wystawionej przez powoda, kwota 553 485 zł 58 gr tytułem faktury korygującej nr (...) oraz kwota 430 488 zł 78 gr tytułem faktury nr (...).

Powód podtrzymał wszystkie wnioski i twierdzenia zawarte w pozwie. Podkreślił, że moment przyznania dofinansowania został przez strony autonomicznie określony w § 1 ust. 3 umowy jako dzień opublikowania przez właściwą instytucję publiczną na jej stronach internetowych lub w innych środkach masowego przekazu listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia, na której znajduje się projekt spółki pozwanego jako projekt podstawowy, to jest projekt dla którego możliwe będzie podpisanie umowy o dofinansowanie pod warunkiem dostarczenia dodatkowych dokumentów. Powód podniósł, iż zapłata przez pozwanego wynagrodzenia w wysokości określonej w fakturze nr (...) to jest kwoty 9 444 zł 59 gr potwierdza prawidłowość wykonanej przez powoda usługi oraz niekwestionowanie przez pozwanego sposobu jej wykonania. Zdaniem powoda pozwany był świadomy konieczności wystawienia w dalszej kolejności faktur korygujących w związku z alokacją nowych środków to jest zwiększenia kwoty przyznanego dofinansowania finalnie do kwoty 39 998 958 zł. Powód podniósł, że wskutek ostatecznej utraty dofinansowania przez pozwanego z przyczyn niezależnych od powoda, a tym samym spełnienia przesłanki z § 16 ust. 3 umowy, pozwany nie jest zwolniony od zapłaty wynagrodzenia od sukcesu określonego w § 3 ust. 1.

Na kwotę wynikającą ze zmiany powództwa to jest 1 220 523,30 zł, składają się kwota 236 549 zł tytułem faktury korygującej nr (...), tj. nieuiszczona część pierwszej transzy wynagrodzenia, kwota 553 485 zł 58 gr tytułem faktury korygującej nr (...), oraz kwota 430 488 zł 78 gr tytułem faktury nr (...). Powód wyjaśnił, że wymagalność nowego roszczenia ustalona została w oparciu o § 16 ust. 3 w związku z § 3 ust. 1 umowy i podniósł, iż dla stron kluczowy jest moment utraty dofinansowania, który definitywnie nastąpił wraz z upływem terminu do wniesienia przez pozwanego skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Zdaniem powoda utrata dofinansowania nie miałaby miejsca, gdyby nie doszło do zmiany struktury właścicielskiej pozwanego. Powód argumentował, że w czasie przygotowywania wniosku, jak też na dzień złożenia wniosków w Ministerstwie Gospodarki pozwany działał jako przedsiębiorca należący do sektora mikro, małych, średnich przedsiębiorstw. Na dzień złożenia wniosków fakt posiadania przez pozwanego statusu przedsiębiorcy należącego do sektora mikro, małych, średnich przedsiębiorstw jest bezsporne.

Powód wskazał, że pierwotnie projekt pozwanego został umieszczony na liście. W tym czasie zmianie uległa struktura własnościowa pozwanego. Udziały w (...) K. zostały nabyte przez (...). Efektem tego była automatyczna, następująca z dniem przejścia większościowych udziałów, zmiana statusu (...) K. na podmiot inny niż przedsiębiorca należący do sektora mikro, małych, średnich przedsiębiorstw. Powód twierdził, że nie miał i nie mógł mieć wpływu na powyższą zmianę w strukturze właścicielskiej przedsiębiorstwa pozwanego, a utrata przez K. statusu (...) wiązała się z koniecznością wykazania tzw. efektu zachęty przez pozwanego również na etapie, gdy wsparcie finansowe na realizację projektu zostało już przyznane. Powód podniósł, iż nie może ponosić odpowiedzialności za decyzje biznesowe pozwanego, których efektem była utrata dofinansowania.

Powód stwierdził, iż w toku negocjacji uzgodniono, iż dniem wymagalności wynagrodzenia powoda będzie dzień publikacji listy rankingowej na stronie Ministerstwa Gospodarki, zaś próby podważenia przez pozwanego sposobu określenia przez strony umownych momentów wymagalności roszczenia należy uznać za niezaskłujące na uwzględnienie. Podkreślił, iż strony zgodnie z zasadą swobody umów uzgodniły, że zapłata wynagrodzenia nastąpi w momencie przyznania wsparcia finansowego, który to moment został określony i zdefiniowany w treści umowy niezależnie od rzeczywistego wpływu środków z dofinansowania na rachunek pozwanej. Moment przyznania wsparcia finansowego został określony w umowie jako dzień opublikowania listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia. Powód podniósł również, iż sam pozwany uznał obiektywną konieczność skorygowania faktur jak i uznał wynikające z tego faktu roszczenia powoda o zapłatę należnego powodowi wynagrodzenia, a powyższe wynika z treści korespondencji pomiędzy stronami.

W kolejnym piśmie procesowym z dnia 22 listopada 2013 roku (k. 342) pozwany podtrzymał dotychczasowe twierdzenia. Ponownie podał, iż strony zgodnie uzgodniły, że zapłata wynagrodzenia nastąpi w momencie przyznania wsparcia finansowego, który to moment został zdefiniowany w treści umowy w § 1 ust. 3 jako dzień opublikowania przez właściwą instytucję publiczną na jej stronach internetowych lub w innych środkach masowego przekazu listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia. Zgodnie z powyższą definicją dofinansowanie zostało pozwanemu przyznane, wobec czego powód wystawił stosowne faktury VAT dokumentujące należne mu wynagrodzenie. Powód podtrzymał żądanie zapłaty wynagrodzenia objętego trzecią transzą z uwagi na upływ terminu 30 czerwca 2011 r. do zapłaty trzeciej transzy.

Powód stwierdził, że zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego jest oczywiście bezzasadny, albowiem ostateczna utrata dofinansowania przyznanego pozwanemu z przyczyn niezależnych od powoda nastąpiła z chwilą upływu terminu do wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego od pisma Ministerstwa Gospodarki z 22 lipca 2013 roku. Wobec spełnienia się zatem w sierpniu 2013 roku przesłanki z § 16 ust. 3 umowy stanowiącego, iż w przypadku, gdy po dniu złożenia dokumentacji aplikacyjnej spółka pozwana utraci przyznane dofinansowanie z przyczyn nie leżących po stronie powoda zleceniodawca, pozwany nie jest zwolniony od zapłaty wynagrodzenia od sukcesu określonego w § 3 ust. 1 umowy, wynagrodzenie powoda stało się w całości wymagalne. W związku z powyższym, w wyniku utraty przez pozwanego dofinansowania z przyczyn nieleżących po stronie powoda, dochodzone aktualnie przez powoda roszczenie w zakresie wynikającym ze zmiany powództwa - pismo powoda z 21 października

2013 r. - opiera się na zmienionej podstawie faktycznej i prawnej, wobec czego zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego należy uznać za oczywiście bezzasadny.

Powód, odnosząc się do zarzutu niewykonania zobowiązania w całości przez powoda podniósł, iż podstawowym, a zarazem najbardziej czasochłonnym i pracochłonnym zobowiązaniem powoda wynikającym z umowy było przygotowanie wniosku o dofinansowanie. Sporządzony przez powoda wniosek uzyskał wymaganą do otrzymania dofinansowania ilość punktów, a tym samym znalazł się na podstawowej liście projektów rekomendowanych do wsparcia. Powód wykonał usługi, do których był zobowiązany zgodnie z umową w takim zakresie, w jakim było to obiektywnie możliwe. W wyniku utraty dofinansowania z przyczyn leżących po stronie powoda wykonanie pozostałych zobowiązań umownych powoda, to jest asysta w negocjowaniu umowy finansowej oraz szkolenie zasad prowadzenia i rozliczania projektu, stało się niemożliwe, wobec czego zarzut niewykonania zobowiązania przez powoda w całości należy uznać za bezzasadny. Powód również, odnosząc się do zarzutu nienależytego wykonania umowy przez niego, ponownie podniósł, iż do momentu utraty dofinansowania przez pozwanego z przyczyn nieleżących po stronie powoda, pozwany nie kwestionował sposobu wykonywania umowy przez powoda, a co więcej zapłacił należność wynikającą z faktury nr (...).

W kolejnym piśmie z dnia 15 stycznia 2014 roku (k. 354) pozwany wniosł o oddalenie zmienionego powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu od powoda na rzecz pozwanego w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych na podstawie art. 203 § 2 k.p.c., związanych z pierwotnym powództwem i dokonaną zmianą powództwa przez powoda pismem z dnia 21 października 2013 r., polegającą na zgłoszeniu całkowicie nowego powództwa z jednoczesnym cofnięciem dotychczasowego.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 15 lutego 2017 r. w punkcie I zasądził od pozwanego (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 236 549 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4 października 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, w punkcie 2 oddalił powództwo w pozostałym zakresie i w punkcie 3 zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 10 968,76 zł tytułem kosztów postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło po dokonaniu przez Sąd Okręgowy następujących ustaleń faktycznych.

(...) spółka z o.o. w W. oraz (...) spółka z o.o. w W., działające w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej w dniu 14 grudnia 2009 r. zawarły umowę usług doradztwa europejskiego, umowę zlecenia. W dniu zawarcia tej umowy powód występował pod firmą (...) spółka z o.o. w W.. Przedmiotem umowy było świadczenie usług doradczych w zakresie ubiegania się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 9.4 program operacyjny infrastruktura i środowisko, w związku z planowanym przez (...) K. projektem inwestycyjnym dotyczącym farm wiatrowych. (...) sp. z o.o. sporządził wniosek o dofinansowanie w ramach programu operacyjnego infrastruktura i środowisko dla projektu, którego realizację planował (...) K.. Przygotowany przez C. T. wniosek został zaakceptowany przez (...) K., a następnie przez instytucje oceniające w ramach wyżej wymienionego programu. Wnioskowane wsparcie określone zostało na kwotę 39 998 958 zł. W wyniku usług świadczonych przez C. T., (...) K. przyznano dofinansowanie.

Strony ustaliły w § 3 ust. 1 umowy wynagrodzenie od sukcesu należne C. T. z tytułu usług świadczonych na rzecz (...) K., w wysokości 2,5% od przyznanego wsparcia finansowego. Strony zastrzegły, że wynagrodzenie będzie płatne transzami.

Zgodnie z § 3 ust. 3 pkt 1 pierwsza transza, określana jako 20% kwoty przyznanego wynagrodzenia, miała być płatna w terminie 14 dni od momentu przyznania wsparcia finansowego. Moment przyznania wsparcia finansowego został zdefiniowany przez strony jako dzień opublikowania przez właściwą instytucję na jej stronie internetowej lub w innych środkach masowego przekazu listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia - § 1 pkt 3 umowy. Druga transza wynagrodzenia wg § 3 ust. 3 pkt 2 umowy, w wysokości 35% kwoty wynagrodzenia, winna być uiszczona w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie inwestycji spółki. Trzecia transza wynagrodzenia wg § 3 ust. 3 pkt 3 umowy, w wysokości 45% kwoty wynagrodzenia, winna być uiszczona w terminie 14 dni od momentu

wpływu na rachunek spółki pierwszej części przyznanego wsparcia w formie refundacji albo zaliczki, lecz nie później niż 30 czerwca 2011 r.

Pierwotnie dofinansowanie zostało przyznane w kwocie 1 535 706,34 zł. W dniu 27 września 2012 r. stosownie do § 3 ust. 3 pkt 1 umowy C. T. wystawił fakturę VAT nr (...) o wartości 7 878,53 zł netto, 9 444,59 zł brutto - kwotę stanowiącą pierwszą transzę wynagrodzenia czyli 20% od 2,5% dofinansowania przyznanego (...) K. w kwocie 1 535 703,34 zł. W dniu 30 listopada 2012 r. (...) K. uregulował w całości kwotę wynikającą z powyższej faktury. W dalszej kolejności kwota przyznanego dofinansowania została zwiększona z kwoty 1 535 706,34 zł do 32 850 553,23 zł. Fakt zwiększenia kwoty przyznanego wsparcia finansowego został ogłoszony do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki. Z uwagi na powyższe C. T. wystawił w dniu 16 maja 2013 r. fakturę korygującą VAT nr (...) na kwotę 163 252,77 zł netto tj. 200 800,91 zł brutto jako kwotę stanowiącą pierwszą transzę wynagrodzenia tj. 20% od 2,5% przyznanego dofinansowania w kwocie 32 850 553,23 zł. Faktura została wysłana do (...) K. w dniu 16 maja 2013 r. (...) K. nie uregulował należności wynikającej z tej faktury.

Stosownie do § 3 ust. 3 pkt 3 umowy termin płatności trzeciej transzy wynagrodzenia miał nastąpić w terminie 14 dni od momentu wpływu na rachunek (...) K. pierwszej części wsparcia, jednak nie później niż do 30 czerwca 2011 r. W związku z upływem terminu określonego w umowie tj. 30 czerwca 2011 r., C. T. w dniu 16 maja 2013 r. wystawił fakturę nr (...) na kwotę 367 318,72 zł netto to jest 451 802,03 zł brutto, co stanowi 45% od 2,5% przyznanego dofinansowania w kwocie 32 850 553,23 zł. Należność wynikająca z powyższej faktury nie została przez (...) K. uregulowana. W wyniku ponownego zwiększenia alokacji środków finansowych w ramach programu, udzielone wsparcie zostało ponownie zwiększone z 32 850 553,23 zł do kwoty 39 998 958 zł i objęło całą kwotę wnioskowanego pierwotnie dofinansowania. Fakt zwiększenia kwoty przyznanego wsparcia finansowego został ogłoszony do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki. W związku z ponownym zwiększeniem podstawy do wyliczenia wynagrodzenia C. T. ponownie wystawił faktury korygujące VAT :

- nr (...) z dnia 18 czerwca 2013 r. na kwotę 199 994,79 zł netto, to jest 245 993,59 zł brutto, co stanowi pierwszą transzę wynagrodzenia, a więc 20% od 2,5% przyznanego dofinansowania w kwocie 39 998 958 zł w oparciu § 3 ust. 1 pkt 1 umowy;

- nr (...) na kwotę 449 988,28 zł netto, to jest 553 485,58 zł brutto, co stanowi trzecią transzę wynagrodzenia, a więc 45% od 2,5% przyznanego dofinansowania w kwocie 39 998 958 zł, w oparciu o § 3 ust. 1 pkt 3 umowy.

Należności wynikających z powyższych faktur (...) K. nie uregulował.

Stosownie do § 3 ust. 3 pkt 2 umowy strony określiły termin płatności drugiej transzy wynagrodzenia należnego C. T., stanowiącej 35% całości wynagrodzenia określonego zgodnie z umową, jako 14 dni od dnia zawarcia przez (...) K. umowy z Ministerstwem Gospodarki o dofinansowanie inwestycji. C. T. nie żądał zapłaty tej części wynagrodzenia.

(...) K. nie otrzymał dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 9.4 program operacyjny infrastruktura i środowisko. Umowa o dofinansowanie nie została podpisana, albowiem doszło do zmiany struktury właścicielskiej (...) K.. W czasie przygotowywania wniosku, jak też na dzień złożenia wniosków w Ministerstwie Gospodarki (...) K. działał jako przedsiębiorca należący do sektora mikro, małych, średnich przedsiębiorstw. Pierwotnie projekt (...) K. został umieszczony na liście rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia. W tym czasie zmiana uległa struktura własnościowa (...) K.. Udziały we (...) K. zostały nabyte przez (...). Efektem tego była automatyczna, następująca z dniem przejścia większościowych udziałów, zmiana statusu (...) K. na podmiot inny niż przedsiębiorca należący do sektora mikro, małych, średnich przedsiębiorstw.

Stosownie do treści § 16 ust. 3 umowy, jeśli po dniu złożenia dokumentacji aplikacyjnej (...) spółka utraci przyznane dofinansowanie z przyczyn nie leżących po stronie Doradcy, Zleceniodawca nie jest zwolniony z zapłaty wynagrodzenia od sukcesu określonego w 3 ust.1 umowy.

Po dokonaniu powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Sąd I instancji na wstępie swych rozważań podkreślił, że ustalony wyżej stan faktyczny był bezsporny i został dokonany w znacznej większości na podstawie złożonych przez strony wiarygodnych dokumentów, w szczególności umowy z dnia 14 grudnia 2009 r. i faktur oraz na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków (A. M. k. 463, M. K. k. 464, M. F. k. 636-639, A. S. k. 643-646, Z. B.-R. k. 663, S. Ż. k. 669), jak i strony powodowej M. G. (k. 637-639), które to dowody Sąd Okręgowy ocenił jako wiarygodne, bowiem w większości ww. zeznania potwierdzały okoliczności wynikające z dokumentów (podpisanie umowy, jej treść, wynagrodzenie, opis wykonanych przez powoda czynności, terminy płatności, brak zapłaty części faktur). Nie było również kwestionowane to, że pozwany nie podpisał umowy i nie otrzymał przyznanych środków finansowych.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że okolicznością sporną było to, czy z uwagi na powyższe, czyli brak podpisania przez pozwanego umowy o dofinansowanie i tym samym brak otrzymania środków, powodowi należało się wynagrodzenie wynikające z umowy. Na tak postawione pytanie Sąd Okręgowy udzielił odpowiedzi twierdzącej, wskazując, że pomimo tego, iż pozwany nie otrzymał dofinansowania, powód uprawniony był do żądania wynagrodzenia za świadczone usługi, aczkolwiek nie w kwocie dochodzonej pozwem. Sąd Okręgowy wskazał, że w związku z zawartą umową powód m.in. sporządził wniosek o dofinansowanie dla projektu, którego realizację planował pozwany, który to wniosek został zaakceptowany przez pozwanego, a następnie przez instytucje oceniające. Przyznane wsparcie finansowe oraz wysoka ocena, jaką uzyskał wniosek pozwanego przygotowany przez powoda, potwierdza, zdaniem Sądu I instancji fakt wykonania przez powoda usług na rzecz pozwanego zgodnie z umową. Sąd Okręgowy zaznaczył, że podstawowym, a zarazem jak twierdził powód, najbardziej czasochłonnym i pracochłonnym zobowiązaniem powoda wynikającym z umowy było właśnie przygotowanie wniosku o dofinansowanie. Sporządzony przez powoda wniosek uzyskał wymaganą do otrzymania dofinansowania ilość punktów, a tym samym znalazł się na podstawowej liście projektów rekomendowanych do wsparcia. Powód wykonał usługi, do których był zobowiązany zgodnie z umową, w takim zakresie, w jakim było to obiektywnie możliwe. Sąd Okręgowy stwierdził, że **w wyniku utraty dofinansowania z przyczyn leżących po stronie powoda** wykonanie pozostałych dalszych zobowiązań umownych powoda to jest asysta w negocjowaniu umowy finansowej oraz szkolenie zasad prowadzenia i rozliczania projektu stało się niemożliwe. **Do momentu utraty dofinansowania przez pozwanego z przyczyn leżących po jego stronie**, pozwany nie kwestionował sposobu wykonywania umowy przez powoda, a co więcej zapłacił należność wynikającą z faktury nr (...). Z uwagi na powyższe nie zyskał akceptacji Sądu Okręgowego zarzut pozwanego nienależytego czy też jedynie częściowego wykonania zobowiązania przez powoda.

Nie wzbudziło wątpliwości Sądu I instancji rozumienie definicji „Moment przyznania wsparcia finansowego” jako warunek płatności pierwszej transzy wynagrodzenia. Sąd Okręgowy wskazał, że strony określiły go wyraźnie w § 1 pkt 3 umowy jako dzień opublikowania przez właściwą instytucję na jej stronie internetowej listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia i bez zwątpienia warunek ten, w świetle ustalonego, bezspornego stanu faktycznego, się ziścił. Sąd Okręgowy przypomniał w tym miejscu, że bezspornym było również to, że pozwany po przyznaniu wsparcia w kwocie pierwotnej tj. 1.535.703,34 zł i wystawieniu przez powoda faktury nr (...) o wartości 7 878 zł 53 gr netto to jest 9 444 zł 59 gr brutto, tytułem pierwszej transzy wynagrodzenia (20% z 2,5% przyznanego wsparcia), należności tej kwestionował (powinno być nie kwestionował) i w dniu 30 listopada 2012 r. fakturę uregulował w całości. Sąd Okręgowy stwierdził, że zgodzić się zatem należało ze stwierdzeniem, iż z powyższej okoliczności jednoznacznie wynika, iż pozwany nie tylko nie kwestionował faktu obowiązywania, wykonania usług doradczych przez powoda zgodnie z umową, ale też uznał wymagalność wynagrodzenia należnego powodowi za te usługi. Sąd Okręgowy stwierdził, że co więcej, jak wynika z przedłożonej korespondencji elektronicznej pomiędzy stronami, pozwany po zwiększeniu kwoty dofinansowania oczekiwał na wystawienie kolejnej faktury korygującej na wyższą kwotę, tytułem pierwszej transzy należnego, zwiększonego wynagrodzenia, co powód uczynił. Skoro pozwany w żaden sposób nie kwestionował pierwszej faktury, którą zapłacił w terminie należało zdaniem Sądu Okręgowego stwierdzić, że uznał on istniejące względem powoda zobowiązanie, tym bardziej, że do momentu zwiększenia kwoty przyznanego dofinansowania pozwany nie kwestionował samego faktu świadczenia czy też jakości usług wykonanych przez powoda.

Sąd Okręgowy wskazał, że powód finalnie (po rozszerzeniu powództwa), żądał zapłaty kwoty 1 220 523,30 zł wraz ustawowymi odsetkami. Na powyższą kwotę składały się: kwota 236 549 zł tytułem faktury korygującej nr (...), kwota 553 485,58 zł tytułem faktury korygującej nr (...) oraz kwota 430 488,78 zł tytułem faktury nr (...).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda pierwszą z ww. kwot tj. kwotę 236 549 zł, wskazując, że stanowi ona, po uwzględnieniu zapłaconej przez pozwanego faktury w kwocie 9 444,59 zł, wynagrodzenie należne powodowi, określone w § 3 ust. 3 pkt 1 umowy, tj. nieuiszczoną pierwszą transzą wynagrodzenia, a więc 20% z 2,5% przyznanego wsparcia w kwocie 39 998 958 zł. (245.993,59 zł stanowi 20% z 2,5% od 39.998.958 zł, 245.993,59 minus zapłacone 9 444,59 co daje 236.549 zł).

Sąd Okręgowy dodał, że podstawa prawna i faktyczna zasądzonej kwoty tj. wynagrodzenia powoda z § 3 ust.3 pkt 1 umowy jest samodzielna, tzn. wynika z § 3 ust 3 pkt 1 umowy i nie jest powiązana z przesłankami określonymi w § 16 ust. 3. Tym samym przyczyny utraty dofinansowania (a więc to czy pozwany utracił dofinansowanie z przyczyn leżących po jego stronie, czy po stronie powoda), są irrelevantne dla zasadności zasądzonej tytułem wynagrodzenia kwoty wynikającej z zapisów § 3 ust.3 pkt 1 umowy.

Natomiast żądanie powoda przekraczające kwotę 236 549 zł, Sąd Okręgowy ocenił jako niezasadne.

W tym względzie Sąd Okręgowy zważył, iż wynagrodzenie należne powodowi za wykonane usługi ustalane było niejako dwuetapowo. Pierwszym krokiem było ustalenie i przyznanie wynagrodzenia („Moment przyznania wsparcia finansowego”), a następnie jego wypłata. Zdaniem Sądu Okręgowego o ile spełnione zostały przesłanki do przyznania wynagrodzenia, albowiem projekt znalazł się na wspomnianej liście rankingowej i tym samym zaistniały przesłanki do wypłaty 1 transzy wynagrodzenia, to nie ziszczyły się warunki określone w § 3 ust. 3 pkt 2 i 3 umowy, determinujące wypłatę transzy 2 i 3 tj. 35% i 45% wynagrodzenia. Sąd Okręgowy podkreślił, że powyższe przyznał sam powód, odstępując od żądania, a następnie dochodzenia na drodze sądowej kwoty wynikającej z § 3 ust. 3 pkt 2 umowy tj. 35% wynagrodzenia, albowiem wprost z umowy wynika, iż ta część wynagrodzenia płatna miał być w terminie 14 dni od zawarcia umowy przez pozwanego z Ministerstwem Gospodarki o dofinansowanie inwestycji spółki, co przecież nie nastąpiło.

W ocenie Sądu Okręgowego nie było zasadne przyznanie powodowi także wynagrodzenia opisanego w § 3 ust. 3 pkt 3 umowy tj. dalszych 45% z 2,5% przyznanego wsparcia. Uzasadniając powyższe stanowisko Sąd Okręgowy wskazał, że stosownie do § 3 ust. 3 pkt 3 umowy, termin płatności kolejnej transzy wynagrodzenia nastąpić miał w terminie 14 dni od momentu wpływu na rachunek pozwanego pierwszej części wsparcia jednak nie później niż do 30 czerwca 2011 r. W związku z upływem terminu określonego w umowie powód w dniu 16 maja 2013 r. wystawił fakturę nr (...) na kwotę 367 318 zł 72 gr netto to jest 451 802 zł 03 gr brutto, co stanowi 45% od 2,5% dofinansowania przyznanego pozwanemu w kwocie 32 850 553 zł 23 gr. Następnie w związku ze zwiększeniem podstawy do wyliczenia wynagrodzenia powód wystawił faktury korygujące VAT nr (...) na kwotę 449 988 zł 28 gr netto to jest 553 485 zł 58 gr brutto, co stanowi 45% od 2,5% dofinansowania przyznanego pozwanemu w kwocie 39 000 998 zł 958 (powinno być 39 998 958 zł) w oparciu o § 3 ust. 1 pkt 3 umowy.

Sąd Okręgowy uznał, że zgodzić się należy ze stwierdzeniem pozwanego, iż zawarta przez strony postępowania umowa zakładała realizację przedmiotu umowy w 3 etapach. Przyjętemu przez stronę podziałowi na poszczególne etapy realizacji przedmiotu umowy odpowiadał rodzaj wynagrodzenia powoda oraz sposób jego wypłaty. Wynagrodzenie powoda stanowiło wynagrodzenie za sukces, a jego wypłata miała nastąpić pod warunkiem pozytywnego zakończenia danego etapu realizacji przedmiotu umowy. Brak zakończenia etapu opisanego w § 3 ust. 3 pkt 2 i 3 czynił w ocenie Sądu Okręgowego niezasadnym żądanie wynagrodzenia na tej podstawie prawnej.

Zdaniem Sądu Okręgowego, bez wpływu na kwestię wynagrodzenia powoda pozostawały natomiast jego twierdzenia, aby zdefiniowany w umowie moment przyznania wsparcia finansowego był równoznaczny z uzyskaniem przez pozwanego dotacji z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, bowiem z przyjętej przez strony definicji momentu przyznania wsparcia finansowego bezsprzecznie wynika, że dotyczy ona jedynie kwestii terminu, od którego

aktualizują się określone w dalszej części umowy prawa i obowiązki stron. Zgodnie z intencją stron moment przyznania wsparcia finansowego oznaczał wyłącznie dzień opublikowania listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia, a nie dzień rzeczywistego uzyskania przez pozwanego wsparcia finansowego.

Sąd Okręgowy podniósł, że z § 3 wynika, że powodowi przysługiwać będzie kwota wynagrodzenia w wysokości określonej w ust. 1. Z kolei ust. 3 mówi o wysokości i terminach zapłaty poszczególnych rat, na które podzielona została całkowita kwota wynagrodzenia. Kwota wynagrodzenia powoda mogła być więc wypłacona w pełnej wysokości jedynie, gdyby nastąpiło spełnienie wszystkich warunków określonych w punktach 1 do 3, w tym warunku finalnego, jakim jest wpływ na rachunek pozwanego refundacji lub zaliczki. Zdaniem Sądu Okręgowego, skoro nie zostały spełnione warunki z pkt 2 i 3, nie wystąpiły zdarzenia określone w pkt 2 i 3, to nie była możliwa wypłata całkowitej kwoty wynagrodzenia. Sąd Okręgowy wskazał, że bezspornym było, iż umowa o dofinansowanie nie została podpisana przez pozwanego, więc z braku spełnienia warunku w postaci zawarcia umowy o dofinansowanie, nie został również spełniony warunek uzasadniający ewentualną wypłatę wynagrodzenia objętego trzecią transzą, to jest wpływ części środków w postaci refundacji lub zaliczki na rachunek bankowy pozwanego.

Zdaniem Sądu I instancji nie mógł stanowić - jak podnosił powód - samodzielnej podstawy wypłaty trzeciej transzy wynagrodzenia upływ terminu z pkt 3 tj. 30 czerwca 2011 r. Sąd Okręgowy podzielił zarzut pozwanego, iż sprzeczny z intencją stron umowy byłby pogląd, w świetle którego upływ terminu 30 czerwca 2011 r. stanowi samodzielną przesłankę uzasadniającą żądanie zapłaty trzeciej transzy wynagrodzenia, gdyż podany przez strony termin był wyłącznie terminem instrukcyjnym, który zakładał, że część dotacji zostanie wpłacona na rachunek bankowy pozwanego najpóźniej w terminie do dnia 30 czerwca 2011 roku. Za takim stwierdzeniem zdaniem Sądu Okręgowego przemawiała wykładnia złożonych przez strony oświadczeń woli, w szczególności cel umowy (art. 65 § 1 i 2 k.c.), którym było uzyskanie i fizyczne otrzymanie przez pozwanego dofinansowania. Od tego zdarzenia uzależniona była wypłata powodowi części wynagrodzenia z pkt 2 i 3. Była to sytuacja odmienna od pkt 1, gdzie zdarzeniem determinującym wypłatę pierwszej części wynagrodzenia był wspomniany wcześniej moment przyznania wsparcia finansowego. Roszczenie powoda o zapłatę trzeciej transzy wynagrodzenia nie stało się zdaniem Sądu Okręgowego wymagalne wyłącznie na tej podstawie, że upłynął termin 30 czerwca 2011 roku, bez konieczności spełnienia warunku określonego w 3 ust. 3 pkt 2 umowy, determinującego wypłatę drugiej transzy wynagrodzenia, tj. warunku wpływu środków na rachunek pozwanego, gdyż przeczyłoby to istocie wynagrodzenia za sukces jak również celowi umowy. Intencją stron (brakuje zwrotu było by) wypłata wynagrodzenia odpowiadała przyjętym przez strony etapom realizacji przedmiotu umowy. Etap trzeci obejmował okres od momentu podpisania umowy o dofinansowanie, do wpływu na rachunek pozwanego pierwszej części przyznanego wsparcia finansowego. Skoro trzeci jak i drugi etap nie został zrealizowany (nie została zawarta umowa o dofinansowanie i nie wpłynęła żadna część środków z tego tytułu), roszczenie o zapłatę tej części wynagrodzenia było zdaniem Sądu Okręgowego bezpodstawne.

Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji orzekł jak w pkt 1 i 2 sentencji.

Z uwagi na częściowe uwzględnienie powództwa, na podstawie art. 100 k.p.c., przy uwzględnieniu wysokości dochodzonego roszczenia tj. kwoty 1 220 523,30 zł i zasądzonej - 236 549 zł, Sąd I instancji stosunkowo rozdzielił koszty postępowania, wskazując, że powód poniósł następujące koszty: opłatę od pozwu 9 876 zł, koszt pełnomocnika przy uwzględnieniu wartości przedmiotu sporu 7 200 zł, opłaty od pełnomocnictw 34 zł, razem 17 110 zł, a pozwany: koszt doradztwa prawnego (k.401) 17 684,94 zł, oraz opłaty od pełnomocnictw 34 zł razem 17 718,94 zł. Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 10 968,76 zł.

Od powyższego wyroku apelację wniosły obie strony.

Strona powodowa zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w części, w jakiej powództwo zostało oddalone oraz rozstrzygającej o kosztach postępowania tj. w zakresie punktów 2 i 3 wyroku.

Zaskarżonemu wyrokowi powódka zarzuciła:

a) nierozpoznanie istoty sprawy w zakresie roszczenia powoda o zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kwoty 430 488,78 zł (z odsetkami od 4 października 2013 r.) jako drugiej raty wynagrodzenia należnego powodowi na podstawie § 3 ust. 3 pkt 2 łączącej strony umowy z 14 grudnia 2009 r., a objętego fakturą VAT nr (...), gdyż Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku uznał, że ta część wynagrodzenia w ogóle nie była przez powoda dochodzona w toku niniejszego postępowania i nie analizował merytorycznie jej zasadności, choć była ona przedmiotem tego procesu po zmianie powództwa dokonany pismem z 21 października 2013 r.;

b) błędne ustalenie, iż nie ziszczyły się przesłanki do żądania zapłaty przez powoda kwoty 553 485,58 zł (z odsetkami od 4 października 2013 r.) jako trzeciej raty wynagrodzenia należnego powodowi na podstawie § 3 ust. 3 pkt 3 łączącej strony umowy z 14 grudnia 2009 r. z uwagi na fakt, że na rachunek bankowy pozwanego nie wpłynęła żadna z części przyznanego mu wsparcia ze środków unijnych, podczas gdy zgodnie z § 16 ust. 3 i 4 te same umowy (całkowicie pominiętym w rozważaniach Sądu Okręgowego na temat tej raty wynagrodzenia), w razie utraty wsparcia z przyczyn nieleżących po stronie powoda (co w niniejszej sprawie - jak słusznie ustalił Sąd I instancji - nastąpiło), wynagrodzenie należne powodowi miało być wypłacone na podstawie faktury, którą powód mógł wystawić z chwilą uzyskania przez powoda informacji o utracie przez pozwanego wsparcia (co nastąpiło w sierpniu 2013 r.), a zatem trzecia (jak też i druga) rata wynagrodzenia należnego powodowi stawała się wymagalna w dacie utraty wsparcia, nawet w razie braku przelewu dotacji unijnej na rachunek bankowy pozwanego;

c) naruszenie przepisu prawa materialnego - art. 65 § 2 k.c. w związku z mającym wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszeniem przepisu postępowania - art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie wykładni zawartej przez strony niniejszego postępowania umowy z 14 grudnia 2009 r. w sposób pozbawiony podstaw w materiale dowodowym i sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania, a polegającej na dokonaniu interpretacji postanowienia umownego przewidującego, że płatność jednej z rat wynagrodzenia należnego powodowi nastąpi w terminie 14 dni od daty przelania na rachunek pozwanego pierwszej części przyznanego wsparcia ze środków unijnych, jednakże nie później niż do 30 czerwca 2011 r., w ramach której to wykładni Sąd I instancji uznał, że termin 30 czerwca 2011 r. jest terminem instrukcyjnym, podczas gdy zgodnie z zamiarem stron wykazany dowodem z zeznań powoda i świadka S. Ż. (a niepodważonym przez żaden inny dowód przeprowadzony w toku postępowania pierwszoinstancyjnego) oraz zgodnie z zasadami logicznego rozumienia upływ terminu 30 czerwca 2011 r. przy tak ukształtowanym brzmieniu postanowienia umownego stanowił samodzielną przesłankę wymagalności tej raty wynagrodzenia należnego powodowi, bez względu na to czy do tego dnia na rachunek bankowy pozwanego wpłynęła jakakolwiek część dotacji ze środków unijnych.

Wobec powyższego skarżący wniósł o:

1) uchylenie zaskarżonego wyroku w części oddalającej roszczenie powoda o zapłatę przez pozwanego kwoty 430 488,78 zł (z odsetkami od 4 października 2013 r.) i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie;

2) zmianę zaskarżonego wyroku w części oddalającej roszczenie powoda o zapłatę przez pozwanego kwoty 553.485,58 zł i odmienne orzeczenie co do istoty sprawy w tej części poprzez zasądzenie do pozwanego na rzecz powoda ponad kwotę wskazaną w punkcie 1 zaskarżonego wyroku również kwoty 553 485,58 zł z odsetkami ustawowymi od 4 października 2013 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z odpowiednim rozstrzygnięciem o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego.

Ponadto skarżący wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Strona pozwana zaskarżyła ww. wyrok w części, tj. co do kwoty 236.549,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami ustawowymi od dnia 04 października 2013 . do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tj. w zakresie pkt. I i III wyroku.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwana zarzuciła:

I. błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez przyjęcie, iż:

1. projekt pozwanego znalazł się na liście projektów rekomendowanych do wsparcia finansowego, tzn. na liście projektów, dla których możliwe było podpisanie umowy o dofinansowanie pod warunkiem dostarczenia dodatkowych dokumentów. Na podstawie błędnie ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji przyjął, iż projekt pozwanego uzyskał dofinansowanie z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach Działania 9.4, a w konsekwencji, że został spełniony warunek, na podstawie którego powodowi przysługiwało roszczenie o zapłatę pierwszej transzy umówionego wynagrodzenia, tj. kwoty 236 549,00 zł;

2. warunkiem zapłaty pierwszej części wynagrodzenia powoda wynikającego z umowy usług doradztwa europejskiego umowy zlecenia z dnia 14 grudnia 2009 r. było umieszczenie projektu pozwanego na liście rankingowej, podczas gdy warunkiem wypłaty pozostałych dwóch części wynagrodzenia powoda było, z uwagi na cel umowy, fizyczne otrzymanie przez pozwanego dofinansowania;

3. utrata dofinansowania nastąpiła z przyczyn leżących po stronie pozwanego, niezależnych od powoda. Sąd meriti błędnie ustalił, że umowa o dofinansowanie nie została podpisana z winy pozwanego albowiem doszło do zmian struktury właścicielskiej pozwanego, co w konsekwencji wiązało się ze zmianą statusu pozwanego oraz koniecznością wykazania przez pozwanego tzw. „efektu zachęty”;

4. powód w sposób należyty wykonał umowę usług doradztwa europejskiego umowy zlecenia z dnia 14 grudnia 2009 r. W opinii Sądu o należyтым wykonaniu umowy przez powoda świadczą następujące fakty:

a. projekt pozwanego uzyskał wysoką ocenę Ministerstwa Gospodarki;

b. projekt pozwanego uzyskał wsparcie finansowe;

c. pozwany zapłacił należność wynikającą z faktury VAT nr (...);

5. powód zgodnie z warunkami umowy usług doradztwa europejskiego umowy zlecenia z dnia 14 grudnia 2009 roku miał prawo zwiększyć należne mu wynagrodzenie w związku ze zwiększeniem kwoty dofinansowania;

II. naruszenie przepisów postępowania w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sporu, tj.:

1. art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia w sprawie dowodów przez dowolną i niezgodną z zasadami doświadczenia życiowego ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w konsekwencji przyjęcie, iż:

a) umowa o dofinansowanie nie została podpisana z winy pozwanego albowiem doszło do zmian struktury właścicielskiej pozwanego;

b) powód zgodnie z warunkami umowy uprawniony był do zmiany wysokości wynagrodzenia w przypadku zwiększenia kwoty dofinansowania;

2. art. 203 § 2 k.p.c. w związku z art. 193 § 1 k.p.c., w ten sposób, iż Sąd I instancji pomimo cofnięcia pierwotnego pozwu przez powoda oraz złożonego przez pozwanego w piśmie procesowym z dnia 15 stycznia 2014 roku wniosku nie zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W następstwie podniesionych zarzutów pozwany wniósł o:

1. zmianę wyroku Sądu I instancji w zaskarżonej części i oddalenie w tym zakresie powództwa, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu I Instancji w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi;

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję według norm przepisanych.

Powód w odpowiedzi na apelację pozwanego wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany w odpowiedzi na apelację powoda wniósł o oddalenie apelacji powoda jako oczywiście bezzasadnej i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

**Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.**

**Apelacja pozwanego, mimo częściowo słusznych zarzutów, podlega oddaleniu, gdyż rozstrzygnięcie zawarte w punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku odpowiada prawu.**

Sąd Apelacyjny w całości bowiem aprobuje ustalenia i rozważania Sądu Okręgowego co do tego, że stronie powodowej przysługiwało wynagrodzenie z pierwszej transzy w kwocie jak zasądzona w punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku i uznaje je za własne poza kilkoma oczywistymi omyłkami, które wystąpiły w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, i które wyżej zostały znaczone kursywą w nawiasie, ale nie miały jakiegokolwiek wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia. W związku z powyższym nie zachodzi konieczność ich szczegółowego powtarzania (por. wyroki Sądu Najwyższego z 27.03.2012 r., III UK 75/11, z 14.05.2010 r., II CSK 545/09, z 27.04.2010 r., II PK 312/09, z 20.01.2010 r., II PK 178/09, z 08.10.1998 r., II CKN 923/97, OSNC 1999 r. Nr 3, poz. 60). Natomiast rozważania prawne Sądu I instancji wymagają jedynie uzupełnienia przede wszystkim o podstawę prawną, wynikającą z przepisów obowiązującego prawa, pozwalającą na zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 236 549 zł, którą jest art. 735 § 1 k.c., stanowiący, że jeżeli ani z umowy, ani z okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać je bez wynagrodzenia, za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie w zw. z art. 744 k.c. stanowiącym, że w razie odpłatnego zlecenia wynagrodzenie należy się przyjmującemu zlecenie dopiero po wykonaniu zlecenia, chyba że co innego wynika z umowy lub przepisów szczególnych. Usługi świadczone przez powoda należy bowiem oceniać jako te, do których poprzez normę art. 750 k.c. zastosowanie mają odpowiednio przepisy o zleceniu. Natomiast podstawę prawną, w oparciu o jaką możliwe było zasądzenie odsetek od kwoty 236 549 zł, stanowił art. 481 k.c., z którego wynika, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Oceniając charakter uzgodnionego między stronami wynagrodzenia Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, że poza kwotą zasądzoną w pkt 1 wyroku, reszta wynagrodzenia miała charakter prowizji od sukcesu w postaci zawarcia umowy i otrzymania dofinansowania z Programu.

Ten pogląd nie stoi w sprzeczności z zapisem umowy, z którego wynika, że całe wynagrodzenie powodowej spółki jest wynagrodzeniem od sukcesu. W zakresie bowiem pierwszego etapu umowy sukcesem tym było przygotowanie wniosku o dofinansowanie realizacji projektu, jego złożenie przez powoda w siedzibie Ministerstwa Gospodarki oraz przejście tego wniosku pozytywnej oceny formalnej oraz merytorycznej pierwszego stopnia, czego efektem była publikacja na stronie Ministerstwa Gospodarki listy rankingowej, na której (...) K. znalazła się sugerowana kwota dofinansowania w wysokości 39 998 958 zł. Publikacja listy rankingowej projektów, na której znalazł się projekt w (...) K. potwierdza prawidłowe przygotowanie wniosku przez powoda i mogło to gwarantować podpisanie umowy o dofinansowanie pod warunkiem dostarczenia przez pozwanego dodatkowych dokumentów.

Sąd Okręgowy w oparciu o zawarty w aktach materiał dowodowy miał podstawy uznać, że wynagrodzenie ustalone umową odnośnie dalszych transz miało charakter success fee, a powstanie roszczenia o jego zapłatę zależało od powodzenia czynności aplikacyjnych prawidłowo złożonego wniosku w postaci zawarcia umowy i przyznania (realnej wypłaty) dofinansowania ze środków unijnych.

Oczywistym jest, że ostatecznym celem umowy zawartej pomiędzy stronami było uzyskanie dofinansowania i dlatego wymagalność części wynagrodzenia była powiązana z takimi zdarzeniami jak podpisanie umowy i wypłata dofinansowania. Tym samym wypłacenie powodowi wynagrodzenia zależało od sukcesu postaci uzyskania dofinansowania. Było zaś bezspornym, że wniosek aplikacyjny przygotowany przez powoda ostatecznie nie zyskał akceptacji i strona pozwana nie zawarła z instytucją wdrożeniową umowy o udzielenie pozwanej jako beneficjentowi dofinansowania na realizację inwestycji i nie uzyskała wypłaty środków.

Strony zdecydowały jednak o rozłożeniu ryzyka powodzenia aplikacji o dofinansowanie na obie strony i przewidziały wypłatę pierwszej transzy od przyznania wsparcia finansowego, o jakim stanowi § 1 pkt 3 umowy to jest od momentu opublikowania listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia.

Gdyby przyjąć koncepcję pozwanego, że także jeżeli chodzi o pierwszą transzę wynagrodzenia możliwość domagania się jego wypłaty przez powoda była uzależniona od faktycznego przyznania pozwanemu wsparcia finansowego, a nie wyłącznie od w publikacji listy rankingowej, to byłoby to równoznaczne z przyjęciem, że z intencją stron było to, by na powodzie jako przyjmującym zlecenie spoczywała praktycznie całość ryzyka związanego z zawarciem umowy tj. ryzyka poniesienia kosztów jej realizacji, co nie jest zgodne z doświadczeniem życiowym. Nie można bowiem zapominać, że powód musiał w najszerszym zakresie zaangażować posiadane środki i swoich pracowników do realizacji umowy właśnie na pierwszym etapie tj. na etapie przygotowanie wniosku i w sytuacji ostatecznego nieprzyznania pozwanemu dofinansowania, powód przy przyjęciu koncepcji pozwanego, poniósłby stratę z tytułu związania się umową, a strona pozwana nie ponosiłaby w takiej sytuacji jakiegokolwiek ryzyka z zawarciem umowy. Pierwszy etap obejmował przygotowanie dokumentacji do programu Operacyjnego Inowacyjna Gospodarka 2007 – 2013, działanie 4.4 i kończył się przygotowaniem kompletnego wniosku o dofinansowanie i za ten etap powodowi nie przysługiwałoby żadne wynagrodzenie, gdyby nie doszło do podpisania umowy. Strona pozwana dąży w ten sposób do zupełnego zdeprecjonowania doniosłości kwestii przygotowania wniosku, zbyt duże znaczenie, nadając z kolei czynnościom składającym się na kolejny etap prac powoda przewidzianym w umowie. Koncepcji prezentowanej obecnie przez pozwanego przeczą także niezakwestionowane w apelacji ustalenia Sądu Okręgowego co do tego, że pozwana zapłaciła należność z pierwszej faktury i oczekiwała na wystawienie następnych. Takie zachowanie miało ponadto cechy uznania niewłaściwego długu jeśli chodzi o resztę należności z pierwszej transzy. Pozwana oczywiście w procesie mogła podnosić, że to uznanie niewłaściwe było omyłkowe, nie znajdowało ostatecznie podstaw faktycznych i prawnych, jednakże na pozwana przerzucił się w takiej sytuacji ciężar wykazania tych okoliczności w procesie, czemu pozwana nie podołała. Trzeba też podkreślić, że utrwalony jest w orzecznictwie pogląd, iż postanowienia umów, które są niejednoznaczne interpretuje się nie tylko w oparciu ich literalną treść, ale także w oparciu o zachowania stron towarzyszące nie tylko negocjacom przed zawarciem umowy czy towarzyszące momentowi ich podpisania umowy, ale także w oparciu zachowania stron mający miejsce po podpisaniu umowy lub w trakcie jej realizacji.

Dlatego ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym dokonana wykładnia umowy łączącej strony przez Sąd Okręgowy odnośnie żądania wynagrodzenia z pierwszej transzy nie przekroczyła zasady swobodnej oceny dowodów i reguł wykładni oświadczeń woli z art. 65 k.c. Istotne jest także dla powyższej oceny to, że pozwany nie podnosił w sprawie rażącego naruszenia zasady ekwiwalentności świadczeń poprzez domaganie się przez powoda zapłaty kwoty ponad 200 000 zł za usługę, sprowadzającą się do opracowania wniosku o dofinansowanie i przekazanie go do odpowiedniej instytucji. Nie wykazał np. tego, że kwota ta była niewspółmierna do nakładów poczynionych na przygotowanie wniosku. W tym kierunku nie było na wniosek pozwanego prowadzone postępowanie dowodowe. Stąd zdaniem Sądu Apelacyjnego, tylko gdyby wniosek przygotowany przez powoda nie przeszedł pozytywnej pierwszej weryfikacji wówczas w ocenie Sądu Apelacyjnego nie można by mówić o wykonaniu umowy przez powoda w zakresie pierwszego etapu i wtedy żądanie powoda zapłaty powyższej kwoty byłoby niezasadne.

W niniejszej sprawie bezsporny było jednak, że ostatecznie zgodnie z listą rankingową projektu (po kolejnych zwiększeniach związanych z alokacją nowych środków do puli przeznaczonej do podziału w ramach danego projektu) pozwanemu przyznane zostało wsparcie w wysokości 39 998 958 zł. Słusznie ustalił zatem Sąd Okręgowy, że od tej ostatecznie ukształtowanej wysokości wsparcia przyznanego pozwanemu należało obliczyć wysokość wynagrodzenia

od sukcesu należnego powodowi w ramach pierwszej transzy wynagrodzenia. Łączne wynagrodzenie z umowy miało wynosić 999 973,95 zł netto (2,5% x 39 998 958,00 zł), a 1 229 967 96 zł brutto (999 973,95 zł x 1,23). Z uwagi na fakt, że pozwany dobrowolnie uiścił na rzecz powoda kwotę 9 444,59 zł, a 20% wynagrodzenia płatnego w pierwszej transzy (zdefiniowanego w § 1 ust. 3 umowy) z kwoty 1 229 967 96 zł stanowiło 245.993,59 zł, to z powyższego tytułu pozostawała do zasądzenia na rzecz powoda od pozwanego kwota 236 549 zł w terminie 14 dni od momentu przyznania wsparcia finansowego zdefiniowanego w jednoznaczny sposób przez strony w § 1 ust. 3 umowy czyli od dnia opublikowania przez Ministerstwo Gospodarki na jego stronach internetowych listy rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia, na której znajduje się projekt spółki jako projekt podstawowy, tj. projekt dla którego możliwe miało być podpisanie umowy o dofinansowanie pod warunkiem dostarczenia dodatkowych dokumentów.

Apelacja strony powodowej podległa natomiast uwzględnieniu o ile zmierzała do uchylecia wyroku Sądu Okręgowego w jego punkcie drugim i trzecim przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Zarzuty i argumentacja co do nierozpoznania częściowo istoty sprawy są trafne.

Poza tym, że Sąd Okręgowy nie podał podstawy prawnej zaskarżonego orzeczenia tj. podstawy prawnej zasądzenia należności głównej i odsetek, o czym była mowa wyżej, to brak jest także należytego odniesienia się przez Sąd Okręgowy, w zakresie oceny zasadności roszczenia co do drugiej i trzeciej transzy wynagrodzenia. Rację miał powód, że osobnego omówienia wymaga nieprawidłowość wyroku w zakresie kwoty 430 488,78 zł roszczenia głównego jako wynagrodzenia dochodzonego przez powoda na podstawie § 3 ust. 3 pkt 2 umowy stron, a objętego fakturą VAT nr (...) oraz w zakresie kwoty 553 485,58 zł roszczenia głównego jako wynagrodzenia dochodzonego przez powoda na podstawie § 3 ust. 3 pkt 3 tej umowy. Roszczenia te zostały oddalone punktem 2 zaskarżonego wyroku, jednakże analiza uzasadnienia prowadzi do wniosku, że przedmiotem badania Sądu Okręgowego była wyłącznie trzecia transza wynagrodzenia dochodzonego przez powodowi na podstawie § 3 ust. 3 pkt 3 umowy z 14 grudnia 2009 r., zaś zasadność roszczenia o zapłatę drugiej transzy wynikającej z § 3 ust. 3 pkt 2 tej umowy w ogóle nie została przez Sąd I instancji zbadana.

Sąd Okręgowy analizując zasadność żądania odnośnie trzeciej transzy wynagrodzenia nie dokonał jego oceny w kontekście zapisu § 16 ust. 3 umowy, z którego wynika, że jeżeli spółka (tu pozwana) utraci przyznane dofinansowanie z przyczyn nie leżących po Stronie Doradcy (tu powoda), Zleceniodawca (tu pozwana spółka) nie jest zwolniony z zapłaty wynagrodzenia od sukcesu określonego w § 3 ust. 1 oraz do treści § 16 ust. 4, stanowiącego m. in., że Doradca (tu powód) uzyska prawo do wystawienia faktury na podstawie niniejszego artykułu w momencie przyznania wsparcia finansowego w przypadku nieuzyskania wsparcia z przyczyn, o których mowa w ust. 3, z dniem uzyskania informacji o tym fakcie od spółki.

Sąd Okręgowy poczynił wprawdzie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ustalenie na stronie dziewiątej, wskazujące na istnienie wyżej wymienionego § 16 ust. 3 umowy, jednakże pominął w tych ustaleniach fakt istnienia ust. 4 tego paragrafu umowy. Poza tym nie poczynił rozważań prawnych w powyższej kwestii, w ogóle nie analizował niezrozumiałego zapisu § 16 ust. 4 o treści „w § 3 ust. 4”, gdy w § 3 umowy brak jest ust. 4, a ustalenia związane treścią ww. w § 16 ust. 3 i 4 umowy są bardzo lakoniczne i miejscami sprzeczne ze sobą.

W § 16 ust. 3 i 4 umowy łączącej strony postanowiono bowiem, że między innymi w przypadku utraty dofinansowania po jego przyznaniu, o ile utrata nie będzie zawiniona przez powoda, pozwany nie będzie zwolniony od zapłaty wynagrodzenia od sukcesu, co powodowało, że z literalnego brzmienia umowy wynikało, że powód w takiej sytuacji był uprawniony do wystawienia faktury na takie wynagrodzenie w dniu uzyskania informacji od pozwanego o utracie wsparcia.

Sąd Okręgowy w ogóle nie rozważył tego, czy w świetle treści § 16 ust. 3 i 4 umowy, powodowi mimo nie uzyskania dofinansowania przez pozwanego z funduszy unijnych, nie należy się reszta wynagrodzenia. Sąd ten nie ocenił należyte tego, z jakich przyczyn nie doszło do przyznania stronie pozwanej wsparcia ze środków unijnych. Sąd Okręgowy dokonał w tej kwestii tylko lakonicznych, niepełnych ustaleń faktycznych i nie poczynił jakichkolwiek

rozważań prawnych. Mało tego zawarł w uzasadnieniu sprzeczne ze sobą, a mające istotne znaczenie dla rozpoznania sprawy stwierdzenia. Na stronie dziesiątej uzasadnienia wskazał bowiem, że „W wyniku utraty dofinansowania z przyczyn leżących po stronie powoda wykonanie dalszych zobowiązań, umownych powoda stało się niemożliwe”, by w następnym zdaniu stwierdzić, że „Do momentu utrata dofinansowania przez pozwanego z przyczyn leżących po jego stronie pozwany nie kwestionował sposobu wykonywania umowy przez powoda”. W oparciu o powyższe należało uznać, Sąd Okręgowy nie zawarł w uzasadnieniu kategoriycznych ustaleń co do przyczyn nie uzyskania dofinansowania przez pozwanego, a w szczególności co do tego, czy można uznać, że leżały one po stronie pozwanej, a jeśli tak to dlaczego.

Trafnie także strona powodowa zauważyła, że Sąd Okręgowy bezpodstawnie stwierdził, że powód nie domagał się w tym procesie wynagrodzenia – drugiej raty, o której stanowi § 3 ust. 3 pkt 2 umowy łączącej strony. W konsekwencji Sąd Okręgowy nie rozpoznał także istoty sprawy w zakresie roszczenia powoda o zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kwoty 430 488,78 zł z odsetkami od 4 października 2013 r. jako drugiej raty wynagrodzenia dochodzonego przez powoda na podstawie § 3 ust. 3 pkt 2 łączącej strony umowy, a objętego fakturą VAT nr (...), gdyż Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku uznał, że ta część wynagrodzenia w ogóle nie była przez powoda dochodzona w toku niniejszego postępowania i nie analizował merytorycznie jej zasadności, choć była ona przedmiotem tego procesu po zmianie powództwa dokonanej pismem z 21 października 2013 r.

Sąd Okręgowy bezpodstawnie podkreślił na wstępie swych rozważań prawnych na str. 10 uzasadnienia, że stan faktyczny był bezsporny, skoro sporne było pomiędzy stronami to, z jakich powodów nie doszło do wypłaty wsparcia finansowego stronie pozwanej, tj. czy leżały one po stronie pozwanej czy po stronie powodowej.

Brak jest także jakichkolwiek rozważań Sądu Okręgowego odnośnie podniesionego przez pozwanego w odpowiedzi na pozew zarzutu przedawnienia żądania wynagrodzenia objętego trzecią transzą.

Stąd apelacja strony powodowej podlegała uwzględnieniu, o ile zmierzała do uchylecia w wyroku Sądu Okręgowego w zaskarżonej przez powoda w części i przekazania sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w powyższym zakresie Sąd Okręgowy dokona stosownych ustaleń faktycznych i następnie oceni, czy zachodzą przesłanki do wypłaty stronie powodowej drugiej i trzeciej transzy wynagrodzenia m. in. z uwzględnieniem treści § 16 w ust. 3 i 4 oraz § 3 ust. 3 pkt 2 i 3 umowy stron oraz przepisów kodeksu cywilnego dotyczących w szczególności czynności prawnych, przedawnienia roszczeń i zobowiązań.

***W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt 1 sentencji na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. i art. 108 § 2 k.p.c. oraz jak w pkt 2 sentencji w oparciu o treść art. 385 k.p.c.***

Jan Szachulowicz Ewa Zalewska Tomasz Szczurowski